

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godišnjicu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 16 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za izvršbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

CAREVINSKO VIJEĆE Zastupnička Kuća.

Drugo čitanje privremenog proračuna.

BEČ, 6. U svezi sa saopćenjem ministra predsjednika Seidlera, da je s Rumunjskom sklopljen preliminarni mir, predsjednik Gross reče: Sa radošću za ovaj mir skopčavamo jamačno neograničenu zahvalnost za junačku vojsku i hrabre saveznike (Zivahno oobhravanje i pljeskanje). Dredsjednik kliknu triput živio Cesaru, a komora mu se oduševljeno odazove.

Za nastavljenog drugog čitanja privremenog predračuna ministar financija Wimmer istače nuždu da se odobre ratni krediti, jer da pošto pota treba da se namaknu sredstva, ako hoćemo da branimo svoj opstanak. Nemojte da stvarate situaciju — reče ministar — u kojoj država mora da, i bez priloge zakonodavstva, nabavi sredstva za svoj opstanak i svoju obranu; udijelite traženo ovlaštenje za zajmove ovoj vladi, koja je, otkad je stupila na vlast, pokazala teškim svojom radom, i riječima i djelima, svoju ozbiljnu volju da vodi državne poslove jedino na ustavnom zemljištu. (Zivahno odobravanje).

Postupanje s ratnim zarobljenicima koji se vraćaju iz Rusije.

Ministar za zemaljsku obranu Czapp podsjeća, odgovarajući na hitne upite o ratnim zarobljenicima koji se sada vraćaju, na naredbe vojne vlasti da se s tim zarobljenicima zastupa blagonaklono i ljubavno. Ako se, unatoč tome, čuju žalbe radi postupanja s njima, to valja da se radi samo o prekršajima podregrenih organa, koji ne paze na izdane zapovijedi. Razumije se, da će ministar energično nastojati, da se takovi prekršaji uklone. Ali s druge strane vojna je uprava bila obznanjena, da se megu momčadi, koje se vraćaju, ima oveći broj njih, koje su pristaše revolucionarnih ideja za se pridobili, te sada dolaze k nama kao glasnoše spomenutih tendencija. Trebalo je dakle da se preduzmu neke mjere protiv takove propagande, te se naredilo da sa osobama, koje pokazuju radikalnih revolucionarnih težnja, treba postupiti prema propisima što upće vrijede za sumnjivu čeljad. Ovo se postupanje proteže upće na stanovite mjere od opreza, pri kojima ima se izbjegavati sve ono što bi ikako izgledalo kao prognojenje.

Što se ostalih tužaba tiče, reče ministar da je revnošću vojne uprave pošlo za rukom, da umanj postupne nepriklike upogled materijalne opskrbe povraćeničâ. Već u najskorije vrijeme prilike će biti sasvim povoljne. Tvrđnja da se povraćeničâ, ako su sposobni za službu na polju, odmah uvršćuju u vojne redove, potječe jamačno iz nesporazuma. Povraćeničâ treba svakako da

naprije neki vrijeme sprovedu u vojnom području poglavito radi liječničke kontamacije, da se utvrdi njihova pripadnost, da im se uredi odijelo i oprema, da ih se sasluša o prilikama svojih drugova, koji još ostaju u Rusiji, a poglavito za to da se povede tako zvani postupak za opravdavanje. Stanoviti dogagajaji pri zarobljenju moraju se kazniti.

Boravak u vojnom području, skupa s karantenom, traje samo četiri nedjelje. Pošto povraćeničâ stignu u odnosni naknadni zbor i pošto svrši postupak, koji se ima sa najvećom pospješnošću povesti, moćiće se u osobitim slučajevima već i prije udijeliti dopust od četiri sedmice. Po sebi se razumije, da će se povraćeničâma davati dopusti i za poljodjelske radnje i da će ih se i opraštati od službe ako samo dotične molbe budu opravdane.

Na kraju ministar izjavljuje, da će se akcije u korist povraćeničâ to više usavršivati te tim da će to više odgovarati željama pučanstva. Ministar će svim svojim utjecajem nastojati, da se opravdanim žalbama doskoči. (Zivahno odobravanje i pljeskanje).

BEČ, 7. Drije nego se prešlo na glasovanje o privremenom predračunu, pročelnik poljskog kluba Baworowsky izjavio je, da Poljaci, kao protekst protiv pobijanja njihove politike, čim se narušuju osjećaji i životni interesi poljskoga naroda, neće glasovati austrijskoj vladi privremenog predračuna, ali da oni imaju pouzdanja u obećanje što su dobili na previšnjem mjestu, da će opet doći na snagu njima naklona politika Cesara Frana Josipa i da će unaprijed tako i ostati. Da uklone opasnost jednog nasilnog režima koji bi nastao, kad bi se mimoišlo parlament, Poljaci će se ustegnuti od glasovanja.

Zatim bio je privremeni predračun primljen. § 1. koji sadrži opće ovlaštenje na izdatke i pribode primljen je se 240 protiv 12 glasova; protiv ovog paragrafa glasovaše Cesi, južni Slaveni i poljski socijalni demokrati.

Drimljeni su zatim: § 2. koji sadrži ratne troškove, i § 3. koji se odnosi na 6 milijarda ratnog kredita. Zatim je privremeni predračun primljen i na trećem čitanju.

Naredna je sjednica u utorak.

Govor ministra predsjednika Seidlera. Jugoslavensko pitanje.

BEČ, 7. Za nastavljen rasprave o drugom čitanju privremenog predračuna, ministar predsjednik vit. Seidler preporučio je Kući, da primi privremeni predračun sa ratnim ovlaštenjem. Odbijanje ratnog predračuna, o poglavito ratnog kredita, sav bi svijet tumačio kao rezoluciju, koja se ne žaca da državi uslegne materijalna sredstva baš u času, kad se ova sprema da časno dokon-

čepušanja, nesporazumka, zavađe, da jedno drugo ne dirne i ne ucivili. Zloćudne se djece, oprite i svađljive bojaar Marijan ko zmije šarulje, ispred nje se uginjao, da onakim jastrebičima niubah na oko ne naleti. Baš u tome ko da su ikina djeca vjerni odraz svoje majke. Krv, što su je sa majčinim mlijekom sa lkinih ugojnih prsiju usisali i upili, prenijela i lkinu dušu u njihove grudi. Mila je ono i blaga duša, koju je ona pronijela, što reku, i po sijelu i po prelu, da svojom plemenštinom oblije svako kršteno čeljade, kako je god i glavu odvračala od zloće, sržbe, pizme, osvete, svagje, te od svakoga troškota, da mu se sjeme umete, otkuda god otrovni vjetar nanio.

II.

Da si Samargijama preko noći sve blago malog i velikoga zuba poklao, da bez cigloga ostanu, ne bi ih zar nemir, trzaj i nezadovoljstvo spopalo, što ono, kad Filipa prvo svoje dijete, Milicu svoju, povi, a tamo ga ni prvoga puta ne mogla podojiti, a kamo li svojim mlijekom odgojiti. I s ovih i s onih razloga Samargijijima noge ozeble, a grlo promuklo na ovaj pusti glas.

Taman ni nije kod našega amo puka već pusti glas i još teži udes, da majka ne može svoje napršće k materinim prsima priviti i sladokusnim ga brizgom svoga mlijeka zaliti. Jedna je, da je ređa po selu, a kaikada i po okolišnim tražitit zdrave majke, i jednu i drugu i treću. Te se ne će nikako pod plaću toga posla primiti, jer niti su dojjile od zanata, niti se tim poslom bave, već starosne majke vlastitoga rogjaja, a tekao usput i porađi rostva

ča najteži izmegju sviju ratova. Ministar je predsjednik uvjeren, da bi javnost taku pojavu osjetila kao vrlo opasnu, kao čisto sramotnu. Ustavno otrseneje privremenog predračuna utrla bi put otrsenuju važnih zakonskih osnova, kao što je dodatâk radi skupoće nastavnica, povišenje beriva dušobrižničâ i druge osnove, koje se još imaju prikazati, kao što je vojničko opskrbljivanje i zakon o civilnoj službi.

Kao što se moramo odupirati valu, koji udarajući sa sjevero istoka, već prijeti našoj gospodarskoj kulturi, tako se ne možemo ni oglušivati pomisli, da u socijalnom odnosu nova vremena donose i novi pravac u idejama, da nam se ovdje važni zadaci postavljaju, koje mi pak kao svoje, izvorne smatramo, i to tako, da sami sebi postavljamo i socijalne ciljeve i sami biramo sredstva da ih izvedemo. (Odobranje na lijevici). Ministar predsjednik naglasuje naročito državno financijske mjere, te kaže: Svoje obveze prema širokim slojevima naroda ne može da ispunjuje država koja je još kadra da plaća, nego država koja je zbilja sposobna da plaća. I reforma ustava traži neprekidnost parlamentarnog rada. Mi moramo nastojati, da nacionalne opreke budu izravname u okviru državne ideje. U tu svrhu vlada polazi sa načela, da nikakva narodnost ne smije da drugu tlačî; šta više, da svaka ima pravo da se razvija na vlastitom polju. Kad se pročelnici budu složili o načinu kako da se postupa sa reformom ustava, vlada će prikazati odnosne prijedloge.

Ministar-predsjednik ističe poglavito češko i jugoslavensko pitanje te kaže: Jugoslavensko pitanje danas se već ne može bez pažnje mimoilaziti. Radi se o tome, da se nagje ovo rješenje, koje bi potpuno odgovaralo aksiomu državničke i dinastičke vjernosti. Na ovom jedinom osnovu vlada je drage volje spremna, da prema svojoj vlasti raspravlja o jugoslavenskom pitanju, da ga privede čim prije rješenu. Razumije se po sebi, da će se pri tome postupati sasvim otvoreno, u sporazumu sa svim faktorima, kojih se stvar tiče, i očuvajući opravdana prava austrijskih naroda, u koju to pitanje dira. U uregivanju nacionalnih odnosa, sve narodčisti imaju čisto životnog interesa.

Ministar predsjednik apeluje na sve strane, neka u unutrašnjoj politici načine primirje, kako bi se čim prije mogao sklopiti spoljašnji mir. Vlada nastoji da dobije tvrdv većinu za mir, koja bi s njom zajedno radila oko rješavanja ogromnih upravnih pitanja i pripremanja političke obnove otadžbine.

Na upit, u kojemu se, prigodom izbora Lorda Northcliffea za upravitelja propagande u neprijateljskim zemljama, ističe tajna i otvorena hajka na Austriju-Ugarsku, ministar predsjednik izjavljuje, da vlada krepko pobija taku propagandu i da organizacija, koju mi suprostavljamo neprijateljskoj, s uspjehom radi.

kumstva i prijateljstva, a najskoli sa kršćanskoga, samilosrgja i djela milosrgja duhovnih i tjelesnih doći će one, gladno ti dijete podojiti i njegovu skriku utajiti.

Neću ti ni ove iza legja dobaciti, već je eto preda te, da je čujš, da ako tu i nema službenoga bakšiša i uđarene plaće i ucjene, je ga nešto drugo i golemije, da se iza brda valja. Pođ pregačom tih novopečenih kuma i samilosrdnih sestrica kutri isposna i naštesrcna kesa; tu rabota desnica postarane i smišljene majke, kako ne će saznavti ljevica, a pogotovu tu i niubah, te za živu glavu kućna čeljad. Danas oku brašna, sutra oku suhih smokava uz boćicu rakijice — mućenice, a prekosutra i ovo i ono. Sipao u nju a u jamu bezdanku, da breći poput stjane krave, ne pomaže to, kad je i onako do grlica ne možeš napuniti, već ostade pa ostade sitni darčić i još šoneđljiviji zalogajić napored golemih žrtava zagrijanih druga, roda i prijateljica još čak tamo iz dana mladovanja vilinskoga.

Druga je i nekuđa napasna, da ovaka čeljad postanu domaćom i ukuce se. Nigda ne znaš ni ure ni trenu, kad će se nad bešiku nadzviriti, kad li banuti, je li pred užinu, ili će po njoj, a bi reći, da je preko nje najzgodnija ura. Da si kad gospodar svojim se vratima zatvoriti, a kamo li češ kućne tajne — a tko ih to na svijetu nema? — ispred tih zaprženih kumica sakriti. Ni ovoj nije perje pokislo, kad tvrđe, da tuge mlijeko i kukavičino jaje u čakvoku gniježzu, jedino je te isto. Tugja je u njemu para, tugja dlaka, tugja najstrag i otrovana žuč, a kameno srce, koje za te ne mari, pa će te i

Odgovarajući sa upit o pitanju vojske, ministar predsjednik konstatuje, podsjećajući na odnosno odredjenje austrijskog i ugarskog ustavnog zakona, da u koliko se u zemljama ugarske krune zajednička vojska ima napustiti ili preinačiti, to može da bude jedino s privolom Austrije i s pristajanjem austrijskog Carevinskog Vijeća, svakako putem pregovaranja. (Odobranje i pljeskanje. Govorniku čestitaju).

Za uregjenje prometa robom iz Ukrajine.

BEČ, 6. U ministarstvu spoljašnjih posala počeli su pod predsjedanjem poklisara grofa Forgácha, s učestvovanjem predstavnika austro-ugarskih središnjih ureda i u pristuvu njemačkog poklisara Wedele i drugih predstavnika njemačke vlade, dogovori za uregjenje prometa robom iz Ukrajine, poglavito za uregjenje uvoza žita, što je propisano u naročitim člančima ugovora o miru s Ukrajinom. U dogovorima učestvovala su i ukrajinski delegati.

Mir izmegju Njemačke i Finske.

BERLIN, 7. Danas o podne bio je potpisan ugovor o miru izmegju Njemačke i Finske, zatim trgovačka i plovidbena pogodba i dodatni zapisnik k ovim dvama ugovorima.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr.-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 6. i 7. marta nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskomu“.

Izveštaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 7. Glavni stan 6. marta.

Fronta u Palestini:

Što slaba što živahnija artiljerijska djelatnost i živahna letjeljska djelatnost. Selo Dšilja, što je neprijatelj prilazno zapremio, bje protunapadom preoteto. Na Eufratu neprijateljska izvidnička djelatnost sa letjelicama i oplopljenim automobilima. Jedna neprijateljska letjelica prinugjena je da se spusti, oni koji su na njoj bili, zarobljeni su. Na Tigrisu neprijateljska izvidnička djelatnost.

Izveštaj bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 6. Generalni štab, 5. marta.

Maćedonska fronta:

Na zapadu od Ratindola cio dan žestoka neprijateljska artiljerijska i minska vatra, na koju je naša artiljerija krepko odgovarala. Na sjeveru od Jumnice, na mahove, obostrana živahna djelatnost.

ođnemariti, da zdvojan i očajan kad li tađ li zaupiš, ođ zla roda da ne bilo ni poroda.

Kad je ovo i ovako s malim svagđje i sva-kuđa, te bez kite imbrišima i bez zlaćane jabuke, šta li ne će biti tekar kod Samargijijâ, kad sva naša amo krajina zna, da je na njihovoj vreći brašenici devet uzica sa deveveset i devet petalja. Da bi te i ponudili šakom brašna, iščekaj ti, dok oni odriješe uzice i petlje respeljaju! Možeš ti došle i papcima otegnuti, dušu Bogu na razlog poslati, a sveisto se ne će njihove uši zagrijati i zarakliti, ni suzom raskanjeja oko prozuviti, što ti ođe gladan s ovoga svijeta, kamo li bi ti muktovno pokrov pribavili i seđinom ti ukop opremili! Svega imaju, nu amo reku, da jedne nemaju, a kad duše i duševnosti nemaju, eto im onda sve njihovo blago i bogastvo za šaku grstjivih muha. Tvrđice i škrtina prama svakome, ni kućni im čak Božić nije sit, da bi im se barem kućna čeljad mogla o kajišu i o tkanici popuštati, već što uzinaju, to bi i večerali.

Kođ ovako nasnovanih prilika, de nu, da ti trku mjerim, zaleti se i obagji, ne češ li gođe zateći mudra i vješta ljekara, da Samargijijâma pretrgne ljuću groznicu, što ih sa gođine na gođinu trza i razdiere, otkada se osjetije, da se llijinjoj Filipi sa češtih njezinih rogjaja hoće babica na babcu, a po tome pijavica na pijavicu, koja njihovu krv pijuče, a, vitice mi, najstrag će je i ispijupati.

A i je Filipa, grom je ne ubit će, ko krupom zasula, otkada djecu uzela ragjati! Eno joj ih, izmegju osmero rogenjih, seđomero živih, a kakvi su, da su — bezi su, kađ iz onoga trtka ispalil!

(Sljedi).

NOVA GNIJEZDA

Don Marko Vežić, — Jadrtovac:
(Nastavak).

Iza što se lka rabinikom opremila za svojim svakidašnjim i težačkim poslom, barem je sa toga kraja protisk ne protiska, a neizvjesnost ne mori, gdje je ostavila ono dvoje svoje siročadi. Gođe su da su, zna, da im se neće uz ognjište u lugu kome da košuljica pripaliti i ono izgorjeti, ja mu krmača, a pogotovu mlagioj Danici, zubima ruku i nogu raz-njuškati, otkinuti i raznijeti, da ono ostante kljasto, iznakaženo i nagrgnjeno, a ona upane u zanapast tvrdih zakona.

Sveisto, ko da je i ona glavom kod kuće, kako u ređu ostavila, pa o kojoj uri natrag banula, svaku će u ređu i zateći. Marijan će obuci svoju mlagiju sestru, što iza matere na slamnjači ostala, sebe i nju umiti, uza glavije pritrknuti ono sinoć-niega pogrijača, bilo zelje, varivo i što dađe kuća te njezino siromaštvo. Što je trenom odahnô, sputa će se on prignuti, što mu majka, ono potrkusića, naredila i prikričala, opremiti, a sađ da vrijeđi kolik perušina, i seka će svome braci pomoći.

I Marijan i Danica, djeca su oni, a kad se ne bi posigrali, ne bi ni djeca bili. Stoga će oni dragovoljno komšijskim vršnjacima pritrčati, s njima se pozabaviti, skoknuti, nasmiijati se, arleknuti i zapjevati. Nu već u tome, bi reći, da Glujičeva siročad nijesu upala u stijenovite provalije, jer ko da su saznala i na zeman raspoznala, a najskoli stariji Marijan, koje su to pitčice i djeca, da joj se oni mogu prijatiti bez bojazni, da će biti kljuvanja,

tugje alate, a svoje njihovim sljepicama potkovati, sa sebe rastovariti, a na drugoga natovariti, da se on umiče, ljoska i pod bremenom posrće; neka živi, neka umire, samo da ti živu glavu iz boja izneseš, da možeš odušiti, u svijet vedrije pogledati, a najskoli i pogotovu svojim neđačama trag zameniti. To je ta mlincina, kraj koje mora Filipa proći, a da se ne obrašnavi.

— I ova je ovaka i ona onaka. Da nije Janjuške i njezine crne duše; da nije Simičinih razrokih,

koja oo siske ne istregnu citavo njihovo diago i razglašeno bogastvo. Razborit je on i daje se lako razlogu, pa zna, da je selo i medvjeda smaljilo i smalko da dva loša, reku, ubiše Miloša, a kamo li ne će čeljad doajkati njihovoj kući. A nije to jedno čeljad, već puk i narod, jako i prostrano selo sa, s malim, dvije stotine dima, bogatije i siromašnije ruke, goropadnije i hladnije krvi, ali sve i doćiglo kršćanluk, pa bi i pod vješalima regnuli, a smirili se ne bi ni kao ljudi, a kamo će kršćani, da ih

— kâro ne cu — razorazen lina i u svarođ peći mesa oskaćuć, uzeo on ljudima, trzajuć se, da im se otme, da raščereći i smrvi svoju zakonitu družicu Filipu, dokazivati — kad me kuja hoće i da sa Stvorcem mojim zavađi, a to zato, što gubavo i muđljivo jaje hoće da bude majka i srcem i ugojinim dojkama, a nije za drugo, već da ga milju puta ođ sebe vrndaljiš, jer gnjilo gnjilotinom i zaudara! Kriva je ova, urekla je ona, da mlijeka nema, a da će se igđa niza se ogleđati i uvjeriti, da je, osim krsta,

— Hoću, hoću, pa hoću! — Zaitančila kuga i dađ, da se dlanom o dlan pljeska, a kađ prispjelo moje, da ne će i da će se do tren obledeniti, a beriketu joj evo ovako proskutati — i prstom ko praljkom zamahnu da će je priklati — vi, bračo, priskoćiste, a ne znam, bi li vam za to bio haran, ili da vas izružim. Dotešča, ljudi, život uz projanicu nesporazumka, prkosa i nametnute silom ljubavi!

(Sljedi).

Naše su čete prodrle u neprijateljske opkope na zapadu od Dolčelija i povratile su se, poslije boja iz bliza, sa zarobljenim Englezima.

Na jugu od Baraki-Džumaje raspršilo se više engleskih izvidničkih odjeljaka.

Argentinska republika napušta neutralnost.

LONDON, 7. «Daily Chronicle» javlja iz Buenos Airesa: Argentinski pokliskar povratio se u Washington. Ovo znači, da Argentina napušta neutralnost. Dokliskar ima nalog da vijeca o pridruženju Argentine akciji protiv središnjih vlasti na osnovu uzajamne pogodbe. Argentinski izvoz pridržava se jedino za Ententu; za to Argentina dobija uglja i druge robe i financijsku pomoć. Moguće je, da i nekoliko argentinskih ratnih lagija učestvuju u savezničkim operacijama.

Grci zahtijevaju da Italija povрати Dođekanez Grčkoj.

LUGANO, 6. Talijanske novine pišu, da je skupština, koju su Grci rodum iz Dodekaneza držali u Atini, primila rezoluciju, kojom se zahtijeva da Italija preda Dodekanez Grčkoj i da stanovnici Dodekaneza moraju služiti u grčkoj vojsci. Rezolucija bila je saopćena engleskoj, francuskoj, američkoj i talijanskoj vladi.

UGARSKA-HRVATSKA.

Konferencije đ.ra Korošca u Zagrebu.

U subotu je predš. Jugoslavenska klubla đ.r. Korošec stigao u Zagreb, pa je u subotu i u nedjelju vijecao ondje sa političarima i zastupnicima koji pristaju uz jugoslavensku deklaraciju. O ovim je konferencijama izdano ovo saopćenje: Dana 2. i 3. ožujka 1918. stasali su se u Zagrebu: Iz Hrvatske i Slavonije Cesar Akacić, đ.r. Fran Barac, đ.r. Srgjan Budisavljević, đ.r. Bogdan Brađaška, đ.r. Lazar Car, Dragutin pl. Hrvo, Vojislav Kempf, Ivica Kovačević, đ.r. Petar Majer, Jovo Miočragović, đ.r. Ante Pavelić, Ivan Peršić, đ.r. Zivko Petričić, Valerijan Pribičević, đ.r. Svetozar Ritić, Ferdo Rožić, Luka Starčević, Stjepan Stepinac, đ.r. Janko Šimrak, đ.r. Nikola Winterhalter, te izaslanici socijalno demokratske stranke Rudolf Antolić, Stjepan Batt i Vitomir Korać. Iz Slovenije: đ.r. Izidor Cankar, đ.r. Ante Korošec i đ.r. Albert Kramer. Iz Bosne i Hercegovine: Danilo Dimović, Gijuro Džamonja, Kosta Majkić, đ.r. Jozo Sunarić i Vojislav Šola. Iz Dalmacije: đ.r. B. G. Angielinović, đ.r. Melko Čingrija, Mate Drinković, Ivo de Grigono, đ.r. Ivo Krstelj, đ.r. Jozo Smolčaka i Cherubin Segvić. Iz Istre: đ.r. Gijuro Červar, Ivan Manolić, đ.r. Ivan N. Novak. Sakupljeni, nakon razprave o općem političkom i narodnom položaju, složili su u tome, da je nužna koncentracija svih stranaka i grupa, koje stoje na stanovištu narodnog jedinstva te oslanjaju se o nacelo narodnog samoodređenja.

Pošto taj sastanak nije bio prijavljen redarstvu, došao je neki činovnik od redarstva i gospođu rastjerao, na način koji ih je u velike ogorčio; tražio je dopaće od zastupnika da se legitimiraju, a to je pobuđilo još i više njihovu zlovolju. Pritužili su se članovima koalicije i posredovalo se kod bana, koji je naredio da šef policije mora poći da se ispriča kod đ.ra Pavelića radi takog postupka. Starčevićanci su 4. o. r. m. podnijeli o toj stvari hitan prijedlog na Sabor, gdje se razvija sutridan vrlo žestoka rasprava.

Ban je izjavio, da je policija morala sastanak zabraniti, jer nije bila prijavljen, niti se znalo tko ga je savzao; Vlada će dati istraziti, dali je tom prilikom počinjeno nešto protuzakonito, a na koncu je izjavio u ime vlade, da će se redarstvu izdati odredba, da se ima poštivati imunitet narodnog zastupnika.

Ipak hitni prijedlog zastupnika Kovačevića, u kojem se navodi, da je policija rastjerala sastanak Starčevićeve stranke, te pozivlje bana, da učini odmah korake, kako bi se povrijeđenom imunitetu zastupnika dala zadovoljština, nije bio prihvaćen; jer je za n glasovala samo manjina na lijevi. Primljen je nasuprot prijedlog zastupnika Palečića, koji glasi: Sabor zaključuje, da se prijava o postupku redarstva s narodnim zastupnicima C. Akacićem, đ.r. S. Budisavljevićem, Drag. Hrvojem, V. Kempfom, I. Kovačevićem, đ.r. P. Majerom, đ.r. A. Pavelićem, đ.r. Z. Petričićem i V. Pribičevićem ustupa imunitetnom odboru s tim, da ovaj odbor u roku od osam dana izvjesti saboru, zajedno sa već prijavljenim povredama imuniteta narodnih zastupnika, te da pošne svoje prijedloge. Na to je predšjednik dugo sjedio.

Mir s Rusijom.

«Norddeutsche Allgemeine Zeitung» piše o potpisu ugovora o miru u Brest-Litovskom: Sa ruske se strane tvrdi, da su ruski pregovaratelji u Brest-Litovskom bili prisiljeni ugovor potpisati, da mu sadržaja nijesu dovoljno pročuli. Ova je tvrdnja posve neispravna. Sto se tiče pravnih ustanova ugovora, to se posvema slažu s onima, o kojima se je kroz više sedmica razglabalo u Brest-Litovskom, već prije obnove neprijateljstva. Političke ustanove: sadašnjega ugovora su nakon obnove pregovora pretresivane megju ruskim delegatima i poslanikom pl. Rosenbergom. Rusi su sami otklonili da se imenuje posebno povjerenstvo. Potpisali su dakle znajući dobro o čemu se radi, ugovor, uz znanje, koje su sami smatrali dovoljnim.

Japan na vidiku?

Ententino novinstvo nastoji, da uvjeri javno mnijenje, e će Japan sada prodrjeti u Rusiju i protjerati vojske centralnih vlasti valda preko Rajne. Tako se javlja iz Rima, da će prema vijestima nekih listova skorih dana Japan navijestiti rat petrogradskoj vladi. A iz Pariza se javlja, da su se na pariskoj burzi pronijele glasine, da je neprekidno iskrcavanje japanskih četa u Vladivostoku u vezi s vojničkom akcijom francuskih i japanskih četnih odjela u Sibiriji. Ta se akcija ima pripremiti u Vladivostoku. U isto vrijeme usredotočuju se jaki japanski četni odjeli u jednoj pogrančnoj stanici u Koreji. I ove će čete provaliti u Sibiriju.

Dapokom javljaju engleski listovi, da će u opreci s raznim vijestima o prodiranju japanskih četa u Sibiriji, mješoviti zbor od 25.000—30.000 američkih, engleskih, francuskih i japanskih

četa napredovati duž istočne željeznice sve do Urala, da osigura pomoćna vrela Sibirije za ententine vlasti. Ta bi akcija imala uslijediti na molbu sibirske republike.

Kako se iz tih vijesti razabire, u svakoj ententnoj državi drugačije prorusuju tu intervenciju Japana, koju s jedne strane žele, ali koje se s druge opet strašno boje, tako da je ne bi htjeli prepustiti samim Japancima. No što je zapravo na stvari, vidi se iz uvodnog članka «Journala de Genève», što ga piše William Martin, te u kojem upozoruje, kako veliku opasnost predstavlja za ententu taj najnoviji korak japanske vlade. Japan, tako kaže, stupio je u rat, ne da skrši vlast Djevojačke, koja mu nije prijela, nego da obilato žanje. Danas gdje se pred njegovim vratima otvara veličanstvena prilika, kako da Japanci ne zahtijevaju svoga duga! Prodiranje Japana na sibirsko tlo nije dakako još gotova činjenica, ali čini se, da je negazio na prilično jaki diplomatski otpor kod stanovnih saveznika, koji sebi vele, da bi zaposjednuće ruskih područja Japance moglo mnogo prije dovesti do toga, da se sporazumu s Nijemcima, nego da ih pobijaju. Čini se, da danas japanska vlada čini korak u natrag, ali sutra će sigurno opet doći napred, jer je sudbina na to tjera. Čovjek mora biti slijep, da nazre u dolasku japanskih vojnika u Vladivostoku opasnost za Nijemce.

«Times» javlja iz Tokija: Japanski tiskovni uređ javlja, da nijesu istinite vijesti o predstojećoj intervenciji Japana u Rusiji.

WASHINGTON, 2. Predsjednik Wilson pozabavit će se programom akcije u Sibiriji, koju Japan predložio. Glasa se, da će se po svojoj prilici utanačiti međunarodna nagodba, kako bi se zapriječilo da kontrola transsibirske željeznice ne dospjeje u njemačke ruke.

AMSTERDAM, 2. Iz Londona javlja: O japanskom prijedlogu glede postupka u Sibiriji, pošlo su se Lansing i lord Reading o tome razgovarali, bilo je govora i u kabinetu. Jošte nije ništa zaključeno, ali izmjena nazora uzima povoljan tečaj.

LONDON, 2. Kako iz pouzdanog japanskoga izvora doznaje «Reuters» nije Japan dao nikakvih izvjava o akciji, koja bi mogla postati potrebitem uslijed položaja u Rusiji. Istina je samo to, da se japanska vlada, otrog nekoliko dana, dala predavanjem svojih pokliskara obavijestiti kodsavezničkih vlada o njihovim nazorima o dogagajama u Rusiji, a ove su ih pri tom umolile neka izvave mišljenje Japana o istom predmetu.

Ali se sa japanske strane nijesu stajali ni vojnički niti kakovi drugi prijedlozi. Valja primjetiti, da Japan nije stupio u rat na temelju stanovitih utanačenja sa saveznicima ili uz stanovite uvjete. Japan nije nikada mislio na teritorijalnu ekspanziju, te nije nipošto sa kakovom sličnom mišlju stupio u rat. Ako bude prisiljen povećati snagu svoje operacione vojske ni tada mu cilj ne će biti teritorijalni prirast. Nova grožnja uperena je direktno proti skrajnjem Istoku. Ona se tiče izravno sigurnosti Japana. Japan smatra se odgovornim za podržavanje mira i sigurnost na skrajnjem Istoku. Njemačka grožnja opstojala je već u istočnoj Sibiriji. Ona bijaše dobro poznata saveznicima još prije sadašnjega napredovanja njemačkih četa u unutrašnjost Rusije. Valja naglasiti činjenicu, da je vojnička akcija nametnuta Japanskoj vladi potrebu, da ispuni svojeobveze kao saveznik Velike Britanije, a ujedno da ukloni opasnosti, koje prijete njegovoj vlastitoj sigurnosti.

Naši Dopisi

Stanovi, 4 ožujka.

(Ratna kuhinja za djecu). U ovom mjestancu kod Zadra otvorila se je za nejaku i školsku djecu ratna kuhinja s 80 obroka. Kuhinja je započela svoje djelovanje na 1 ožujka. Pri otvoru kuhinje držao je učitelj okupljenom narodu i djeci prigodni govor, da u njima uzbuditi toplu čuvstva odanosti i zahvalnosti prema našem premislivostvom cesaru i kralju Karlu I, koji je potakao osnivanje kuhinja za nejaku djecu. Istaknuo je zatim zahvalnost koju dugujemo preuzvišenom gosp. Namjesniku i svim drugim faktorima, koji su doprinijeli osnovanju kuhinje u našem selu. Dječja kuhinja od velike nam je pomoći, jer nam djeca, za čiju prehranu smo bili najviše zabrinuti, dobivaju toplu hranu za objed. Zahvaljujemo Đokr. i kotar. škol. vijeću, koji su našu molbu za osnovanje ove kuhinje najtoplije preporučili, pa Đokrajnskom Uredu za skrb i zaštitu mladeži, koji nam je udijelio obilatu pripomoć od 800 K za osnovanje kuhinje. Preporučujemo se i unaprijed njihovoj blagonaklonosti i pomoći, e da bi ova kuhinja dobivala redovito potrebitu živu i začinu.

Umolili bi pak Đokrajnski Ured za skrb i zaštitu mladeži, da bi dijeljenje toplog objeda proteglo bar na djecu ponavljaonice, na starce preko 70 godina i na bolesnike, izmegju kojih se nalazi uvijek koji ratni invalid, koji je žrtvovao svoje zdravlje da brani cara i domovinu.

Odbor dječje ratne kuhinje.

DALMATINSKE VIJESTI

Veselje za mir s državama na istočnoj fronti.

U četvrtak na glas da je sklopljen mir s Rusijom i preliminarni mir s Rumunjskom, i tako sa svim državama na istoku naše Monarhije, sjedišta svih državnih, pokrajinskih i općinskih vlasti i ureda u Zadru, svečano se okitiše zastavama, isto tako razviše svoje barjake društva i lagje u luci.

Jutros je u prvostolnoj crkvi Sveti Stošije, P. P. gosp. Nadbiskup đ.r. Puljišić pjevao svečanu pontifikalnu misu uz «Te Deum» da zahvalimo Bogu, što je načinjen mir izmegju nas i susjednih nam država na istoku.

Bili su na božjoj službi preuzvišeni gosp. Namjesnik grof Attems na čelu namjesništvenih činovnika, presvijetli gosp. đ.r. Lučević predšjednik Sabora dalmatinskoga sa drugim članovima Zemaljskog Odbora, predstoinici i predstavnici svih ostalih državnih vlasti, upravnik općine zadarske dvorski savjetnik Skarić, upravnik trgovačke komore zadarske savjetnik Duboković sa gospođom Mazzocco i Giacasa, počasnik podkonsuo Argentinske republike gosp. M. Luxardo.

Od vojništva prisustvovali su božjoj službi zapovjednik zemal. oružništva pukovnik Selinka, postajni zapovjednik i mnogi časnici; prisustvovala je takogjer predstavnštvo dalmat. Veterana.

Previšnje odlikovanje.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo previšnjim vlastoručnim pismom od 26 februara o. g. premislivostvom udostojilo udijeliti austrijsko barunstvo namjesništvenom potpredsjedniku u miru Alfonsu Pavichu Pfauenhalskom i njegovim sinovcima i posincima kapetanima Gustavu Pavichu Pfauenhalskom i Karlu Pavichu Pfauenhalskom.

Ovo je visoko cesarsko odlikovanje novo izvanredno previšnje priznanje njegova dugogodišnjeg marljivog i savjesnog rada na korist zemlje naše. Dok mi nezaboravnom dičnom i plemenitom namjesništvenom potpredsjedniku pl. Pavichu čestitamo ovo visoko odlikovanje, želimo mu od svega srca da ga se naužiije za mnogo godina u liepome zadržavlju i veselju.

Barunu Alfonsu Pavichu, starome iskrenome prijatelju i dobrotvoru naše zemlje, vesela mnoga ljeta!

Vojna imenovanja i odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premislivostvom udostojilo

imenovati pukovnikom (rangom 1. februara 1918) potpuk. Vjekoslava Castro, od 22. pieš. puk.; potpukovnikom majora Julija pl. Saraca, od 30. pieš. puk.; majorom kapetana Gustava Pavicha Pfauenhalskog, od 2. bos. herc. pieš. puk.

podijeliti red željezne krune trećeg razreda s ratnom dekoracijom i mačevima, u priznanje hrabra držanja i izvrsna službovanja pred n. prijateljem kap. Srećku Tomašoviću, od 51. pieš. puk.; vojnički krst za zasluge trećeg razreda s ratnom dekoracijom i mačevima prič. por. Ivanu Marunu, od 22. pieš. puk.

Imenovanja.

Ministar za pučku prehranu imenovao je namjesništvena savjetnika đ.r. Alberta Renkina, nadzornikom za prehranu za XI. nadzorni kotar sa sjedištem u Trstu.

Namjesnik dalmatinski imenovao je namjesništvenog konceptnog vjezbenika Rikarda Baroni namjesništvenim konceptinom.

Prijeki sud.

Sporazumno sa Ministrom pravde, naredio je Ministar unutrašnjih posala ovisom 7 marča 1918 br. 5383-M. I. na temelju § 430 kaznenog postupka, prijeki sud za suđbene kotare Budua, Hercegovini, Kotor i Perast te za porezne općine Strmica, Plavno, Oton, Radiljevac i Padjene općine i suđbenog kotara Knin i to za zločin razbojstva previdljen u §§ 190-195 kaznenog zakona.

Kontingenat krušne karte.

U zaonje doba stižu neprestane tužbe pojedinih općina i opskrbnih organizacija, da im nije prispjela cijela količina krušne hrane naznačena u iskazu, koji se redovito objelodanjuje u «Smotri Dalmatinskoj». Neispravno je to shvaćanje općina, dotično opskrbnih organizacija, kao da bi količina krušne hrane naznačena u tom iskazu bila već doznačena pojedinim općinama, te da bi je morale svakako potpuno primiti. Iskaz o kontingentu krušne hrane sastavlja se svakog mjeseca prema podacima pojedinih kotarskih poglavarstva. Količina krušne hrane, naznačena u iskazu za pojedine općine, odgovara dakle proračunanoj potrebi pučanstva svake općine prema potrošnim kvotama propisanim u zakonu. Da li će pak pojedine općine zbilja primiti cijelu kontigentovanu količinu, to ovisi o dovozu krušne hrane na Rijeku. U tom je dovozu, na žalost, nastao zadnjih mjeseci neki zastoj, te se je za opskrbu pokrajine primilo tek malo više od polovice kontingenta; s toga se pojedinim općinama nije mogla otpremiti cijela količina krušne hrane, koja je bila naznačena u iskazu.

Nadati se je, da će se dovoz krušne hrane poboljšati tako da će u buduće cijeli kontingenat krušne hrane za svu pokrajinu redovito prispijevati na Rijeku, te će tim biti moguće podmiriti potrebe svih općina. Ali dok dovoz krušne hrane ne bude opet redovito tekao, pozivanje na proračunani kontingenat, uz najbolju volju Namjesništva, dakako, ne može ništa pomoći.

Protiv jedne nedopuštene trgovine.

Po mnogim se mjestima u pokrajini razvilo smiono javno trgovanje životnim namirnicama, koje su pod zaporom, ali se kriomčarenjem nabavljaju i uvoze iz carinskog inozemstva, te se pod firmom «vanzaporne» robe prodavaju uz nevjerojatno visoke cijene. Ovo postupanje, dok se u jednu ruku kosi s postojećim zakonskim propisima, u drugu ruku stvara nezadovoljstvo u siromašnom svijetu, koji nema odakle da plati pretjerane cijene, pod koje mu se prokriomčarena roba nuđi. S po-

štovanja dakle prema zakonu i prema sirotinji, namjesništvo je u zadnje doba upozorilo kot. političke vlasti na naredbe, koje zabranjuju trgovanje prokriomčarenim zapornim živećem, te ih je pozvalo, da vršenjem odnosnih naredbenih mjera stanu na put takoj trgovini.

Golubi listonoše i neprijateljsko uhođenje.

Dogodilo se više puta, da su u pletenim košaricama nagjeni golubovi listonoše, koji su po svojoj prilici spuštene s padobromom sa ovećih neprijateljskih zrakoplova, u svrhu uhođenja. U tjem su košaricama nagjeni i naputci i tiskanice za izvidničku službu. C. i k. vrhovno vojno zapovjedništvo i c. i k. ratno ministarstvo obećavaju primjerenu nagradu onima koji bi nagjene golubove listonoše ili druge predmete, spuštene u svrhu špijunstva, predali najbližoj vojničkoj ili civilnoj oblasti.

La lettera pastorale di S. E. mons. Arcivescovo Puljišić.

È uscita questi giorni la «Lettera pastorale dell' Arcivescovo di Zara ai fedeli della sua arcidiocesi per la quaresima dell' anno 1918».

Riassumendo e rilevando i tratti più salienti di questa Pastorale, che S. E. mons. Arcivescovo Puljišić ha indirizzato al suo popolo, crediamo far cosa grata ai nostri lettori ed invogliarli in pari tempo a leggere per intero le bellissime pagine da esso scritte sull' importante tema dei doveri dei figli verso i loro genitori. Dopo accennato alla sua pastorale del novembre 1915, in cui trattò dell' obbligo che hanno i fedeli, specie in questi torbidi tempi, di prestare costante ubbidienza alle leggi della Chiesa e delle autorità civili, indi a quella della quaresima dell' anno scorso in cui parlò dell' educazione cristiana dei figli, passa a ragionare del comandamento divino che ingiunge ai figli di onorare i genitori; ed è trattazione mirabilmente collegata alle prime due, perchè, come l' illustre presule molto opportunamente osserva, la radice dei mali della moderna società va cercata nel dispregio dell' autorità paterna: si comincia col non tenere conto di questa e si finisce col rendersi ribelli a quella della Chiesa e delle legittime autorità civili. La doppia composizione non ha un carattere puramente religioso, vi domina l' intendimento sociale, diretto a migliorare i costumi ed a informare la famiglia a retitudine e armonia di vita civile; ed in questa, come nelle precedenti sue lettere, mons. Puljišić vi si palesa buon pastore, fermo ed esperto reggitore della sua arcidiocesi. Rilevata l' importanza del precetto che concerne l' obbligo dei figli di onorare il padre e la madre, passa a spiegare quale debba essere l' onore che va ad essi tributato, e come esso comprenda il rispetto, l' amore, l' obbedienza e l' assistenza. In un' analisi acuta ed accurata di questi quattro obblighi, dimostra come e quanto i figli rendansi colpevoli mancando del rispetto, interiore ed esteriore, dovuto ai genitori, dimostra quanto siano snaturati quelli che non sentono nè manifestano amore verso di essi, amore che è sempre scarso ed inadeguato alle cure prodigate dal padre e dalla madre ai loro nati.

Parlando dell' obbedienza dovuta ai genitori, spiega com' essa debba essere semplice, senza discutere la volontà da essi manifestata, pronta e costante; e mentre espone in che cosa più di sovente i figli manchino a questo dovere, ammonisce i genitori a non dar ansa, con indebiti comandi, alla disubbidienza della prole, e s'igna i limiti all' obbedienza dei figli accennando a quei diritti assoluti ed inalienabili, che l' autorità paterna non può ledere. Passa infine a trattare dell' assistenza, dovuta ai genitori nei loro bisogni spirituali e temporali; rileva l' obbligo della gratitudine filiale, che va dimostrata non soltanto con parole ma altresì coi fatti; accenna a certe particolari forme di ingratitudine verso i genitori, rimarcate nella propria diocesi, di figli reduci dall' America, che con pretese enormi verso i genitori giungono fino a privarli delle loro stanze, con pregiudizio altresì dei propri fratelli; insegna infine come l' obbligo dell' assistenza morale verso i genitori si estenda anche oltre la tomba e come vada inteso.

In chiusa parla dei premi che la legge divina promette ai figli ossequianti al precetto di onorare i genitori e delle pene che minaccia a coloro che lo violano, rilevando come dall' osservanza di questo precetto dipenda la prosperità delle famiglie, la loro felicità temporale e la salvezza eterna; e conclude: «Rendete adunque, vi ralpevo con San Paolo, il contraccambio ai vostri genitori» rispondendo alla vita da essi ricevuta coll' ossequio e coll' amore, all' educazione coll' obbedienza, alle cure ed agli alimenti coll' assistenza spirituale e corporale».

Mons. Puljišić svolge l' importantissimo tema con una tessitura che ricorda il tipo classico delle lettere pastorali; lo stile vi è semplice, come conviene, la dottrina attinta alle fonti autorevoli della Bibbia e dei Santi padri, sobriamente citate, e l' austerità della dissertazione è temperata dal frequente ricorso a fonti letterarie e storiche, ravvivata da numerosi esempi tolti dalla vita moderna, che ne coloriscono e lumeggiano la trama. Il tutto forma un insieme omogeneo e armonicamente ordinato, che illustra e spiega con riflessioni adattissime il sublime precetto che è una delle basi più importanti dell' armonia e della felicità dell' umana famiglia.

Čitulja.

Nakon kratke i nenadne bolesti, u naponu života, u četvrtak u večer preminu vrljedn i dobri redovnik O. Jerko Juršić trećoredac, stalni učitelj vjere hrvatske pučke muške i ženske škole u Zadru. Sprovod milog pokojnika, učestvovanjem redovnog i svjetovnog svećenstva i hrvatskih pučkih škola u Zadru, krenuo je jutros na 8 1/2 sati iz pokrajinske bolnice u Arbanasima put crkvice sv. Ivana, a ođanle put otočića sv. Pavla kraj Preka, gdje će biti pokopan.

Pišu iz Na spl... stiaše od šk... sobotu, u im... dio gimnazijske škole.

Realci, štaju svojim skih vlasti za bama. Bolje vakih štrajko... da budu na još riješena. Posebela, N... istragu. Na uprave zav...

Prera... Inicijativ... njem svih mj... ce na 10. o. n... godišnjice ro... godom g. Mar... pjesniku.

Na 28 fe... Bernarda Laz... Dubrovnik is... zala se dva e... zrelim, a drugi...

U utorku... pođ predsjedar... Mati Giljanović... izdajnog umor... što ga je rođi... Karamušića us... tetu konopac o... te odnio namje... upašen prije n... cima nagjeno... motano. Osugi... poostrene jedn... učina. Javnu op... a optuženika je...

U srijedu, c. k. pokr. savje... profi Marku Ko... Sunđovu iz Mu... govna Jure Duk... raznih stvari i... Roba se kasnije... ženika, koji su... su kragju u dru... bio je riješen o... gjena i to Mate... 7 mjeseci teške... na mjesec.

Dobrotvorno... Na 24 februar... društva hrvatskih go... vnome ređu.

Predšjednica, čima prisutne članov... zaminanju oko društ... kličnu «Živio» Nj... Ziti; na što je skup...

Tajnica, gospođ... štva, kako ono prehi... pomoći marljivim uč... koje pohajaju tečaj... K. plaća učiteljicu ž... uobjelilo je besplatno...

Uz pomoć Nje... štvo je na 23 siječnja... prvome rođu Sokola... Njezinol Preuzvišenos... hrvatske škole 50 ob...

Društvo je lani... zime otvorilo obrazov... Blagajnica, gozov... godinu 1917. Društvo... a ukupni rashod od...

Program društva... djece, uobjeljavije pri... je za objeljavije i o... hrvatskih škola, orza... liste. Gospođica Kru... sobu u kojoj bi se di... dobra čitati, a gospođ... za analitabe na Bro... glasovanje i primljena...

U odbor odabr... pl. Dominis, Novakovi...

Poštanski... Zbog prekinu... štanski saobraćaj... iz Rusije i nezapo... zasad obustavljen.

Pišu nam iz D... Jučer se otro... Puljiz od 65 god... dugogodišnji kočija... vozila poštu iz Ku... obratno. Iza kako... vukao se nevoljniki... gdje ga nagjose mri... Boninovo.

Puša... Od 11 do 18 o... svih trafikata nabaviti, tebujiom br. 8. Oni, bigli cigarete «Princ... očk traje zalija, dig...

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Špediter i ovlaštenu Trgovačko-Pomorski Mešetar. * * *

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Drag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs, Budapest, Constantinopol, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

tugje alate, a svoi... Sa sebe rastovarit... on umiče, ljaska... živi, neka umire, izneseš, da možeš... a najskoli i pogot... tnuti. To je ta mli... a da se ne obraš... — I ova je ov... i njezine crne d...

na sirotinji, na-
lo kot političke
trgovanje pro-
ih je pozvalo,
njera stanu na
ko uhogjenje.
u pletenim ko-
kji su po svoj
ovekih neprija-
ja. U tijem su
ce za izviđničku
jedninstvo i c. i
jerenu nagradu
onoše ili druge
va, predali naj-
ons. Arcive-
tera pastorale
della sua arcie-
1918).
pivo salienti di
ricivescovo Pu-
diamo far cosa
in pari tempo
agine da esso
dei figli verso
sua pastorale
l'obbligo che
di tempi, di
della Chiesa
ella quaresima
ducazione cri-
comandamento
are i genitori;
ta alle prime
olto opportu-
della moderna
torità paterni:
questa e si fi-
della Chiesa e
composizione
so, vi domina
rare i costumi
e armonia di
recendenti sue
ouon pastore,
a arcidiocesi.
e e la madre,
l'onore che
comprenda il
assistenza. In
i quattro ob-
rendansi col-
ed esteriore,
ano snaturati
amore verso
inadeguato
la madre ai
ai genitori,
e, senza di-
ponta e co-
di sovente
lonisce i ge-
mandi, alla
imiliti all'ob-
riti assoluti
può ledere.
dovuta ai
temporali; ri-
ve va dimo-
esi coi fatti;
ngratitudine
diocesi, di
enormi verso
e loro sop-
pri fratelli;
enza morale
la tomba e
egge divina
di onorare
oloro che lo
questo pre-
lie, la loro
e conclude:
olo, il con-
do alla vita
more, all'e-
gli alimenti
no tema con
o delle let-
e conviene,
ella Bibbia
e l'auste-
frequente
vivata da
na, che ne
nto forma
ordinato,
attissime il
ià impor-
na famiglia.
u napomu
i i dobri
alni učitelji
e u Zadr-
namem re-
nih pučkih
iz pokra-
sv. Ivana,
gđje će

Na spljetskoj realci.
Pišu iz Spljeta, 6. o. m.:
Na spljetskoj realci, prošastog petka svi učeni-
ci od prave demonstraciju protiv profesora, izo-
staje od škole, a vratiše se tek u ponedjeljak. U
subotu, u ime solidarnosti prema realcima i jedan
od gimnazijalaca i trgovačke škole nije došao u
školu.
Realci, vraćajući se školi, izjavili su, da prepu-
štaju svojim roditeljima i skrbnicima, da kod škol-
skih vlasti zatraže, nek se udovolji njihovim prituž-
bama. Bolje se da stvar odmah ovako uputila bez o-
vakih štrajkova, koji ne mogu u nijednom pogledu
da budu na korist gijacima. — Na realci nije stvar
još riješena, jer se očekivalo iz Zadra g. nadzornika
Poseđela, koji je u srijedu došao da raspoloži za
istragu. Na gimnaziji i trg. školi već je sa strane
uprave zavoda bila povedena istraga.

Preradovićeva proslava u Zadru.
Inicijativom Matice dalmatinske, a sudjelova-
njem svih mjesnih hrvatskih i srpskih društava, bit
će na 10 o. m. pririjegjena u Zadru proslava 100
godišnjice rođenja Petra Preradovića. Tom će pri-
godom g. Marko Car držati predavanje o slavnom
pjesniku.

Ispiti zrelosti.
Na 28 februara, pod predsjedanjem direktora
Bernarda Lazzari, bili su na Realnoj Gimnaziji u
Dubrovniku ispiti zrelosti februarskog roka. Prika-
zala se dva eksternista. Antun Jovič bi proglašen
zrelim, a drugi se ustegao za usmenog ispita.

Porota u Spljetu.
U utorak, 5. o. m. bila je u Spljetu rasprava
pod predsjedanjem c. k. pokr. savjetnika Donati, proti
Mati Giljanoviću pk. Ivana iz Labina, zbog zločina
izdajnog umorstva. On je zabavio nezakonito dijete,
što ga je rodila njegova rogiakinja Kata ž. Jure
Karamušica uslijed obožanja s njime. Vezao je dje-
tetu konopac oko vrata, stegnuo ga i tako zadavio,
je obojio namjerom da ga sakrije ili pokopa. Bio je
uapšen prije nego je dijete sakrio, te je poružni-
cima nagjeno mrtvo čedo u jednom kovčegu zam-
otano. Osuđen je na tri godine teške tamnice,
poostrene jednim postom svakog mjeseca na dan
učina. Javnu optužbu zastupao je drž. odv. dr. Ivič,
a optuženika je branio branitelj Milan Mangjer.

U srijedu, 6. o. m. bila je pod predsjedanjem
c. k. pokr. savjetnika dr. Bijelića porofna rasprava
proti Marku Koljaninu i braći Mati, Jakovu i Vicku
Sundovu iz Mucā zbog zločina kragije na štetu trg-
ovačke Jure Duka iz Bračeviča. Pokrajeno je bilo
raznih stvari i novaca preko 2000 kruna vrijednosti.
Roba se kasnije dijelom našla sakrivena kod optu-
ženika, koji su, osim prvog optuženika, i priznali, da
su kragiju u društvu počinili. Opt. Marko Koljanin
bio je riješen od optužbe, dok su braća bila osu-
đena i to Mate na 6 mjeseci, a Jakov i Vicko na
7 mjeseci teške tamnice poostrene sa 2 tvrda ležaja
na mjesec.

Dobroćvorno društvo hrvatskih gospođa
u Zadru.
Na 24 februara bila je glavna skupština «Dobroćvornog
društva hrvatskih gospođa» u Zadru po već oglašenoj dne-
vnom reću.
Predsjednica, gospođa Ivčević, pozdravila je toplim rije-
čima prisutne članove i izrazila je svima najljepšu hvalu na
zanimanju oko društva. Završila je pozdravši načone da us-
krljnu «Zivio» Nj. Veličanstvu Karlu I. i Cesarici i Kraljici
Ziti; na što je skupština po tripit uskrljula «Zivjeli»!
Tajnica, gospođa Verduš, opširno je opisala rad dru-
štva, kako ono prehranjuje dječicu zabavišta i udjelilo je pri-
pomoci marljivim učenicima; za stipendij nekim djevojčicama
koje pohagaju tečaj za učiteljice vrlarice troši mjesečno 180
K, plaća učiteljicu ženskog igrališta i na početku šk. godine
udjelilo je besplatno pišak materijal za 200 djevojčica.
Uz pomoć Njezine Preuzvišenosti grofice Attems dru-
štvo je na 23 siječnja otvorilo čuvalište za nekaku dječicu na
prvome podu Sokola. Sjetila je članice i ponovno zahvalila
Njezinoj Preuzvišenosti što je darovala siromašnim učenicima
hrvatske škole 50 odeljca.
Društvo je lani dalo jedan slavenski koncert, a i ove
zime otvorilo obrazovne tečajevce za gosposjice i gosposjice.
Blagajnica, gospođa Novaković, pročitala je obračun za
godinu 1917. Društvo je imalo ukupni prihod od K 16.639:14,
a ukupni rashod od K 6105:50 te pretičak od K 10.533:64.
Program društvenog rada za 1918 bio bi: prehranjivanje
dijete, udjeljivanje pripomoci i lijekova bolesnoj djeći, stara-
nje za odjeljivanje i ostale potrebe siromašne djeće ženskih
hrvatskih škola, držali obrazovne tečajevce i uzdržavati čuvali-
šte. Gosposjica Kušar M. predložila je da bi društvo našlo
sodu u kojoj bi se članice mogle sastajati i eventualno što
dobro čitati, a gosposjica Barani predlaže da se otvori tečaj
za analitike na Brodarici. Oba prijedloga stavljena su na
glasovanje i primljena.
U odbor odabrane su gosposjice: Ivčević, pl. Tončić,
pl. Dominis, Novaković, Verduš, Bulić i Kušar.

Poštanski saobraćaj s Rusijom.
Zbog prekinuća sveza sa Rusijom, sav je po-
štanski saobraćaj ratnih zarobljenika za Rusiju i
iz Rusije i nezaposjednutih područja Rumunjske
zasad obustavljen.

Samoubistvo.
Pišu nam iz Dubrovnika, 1 o. m.
Jučer se otrovao karbolnom kiselinom. Joso
Puljiz od 65 god., rodom iz Ošljege, blizu Stona,
dugogodišnji kojiša poštanske kolosalnice, što je
vozila poštu iz Dubrovnika na parobrode u Gruž i
obratno. Iza kako je popio dobru dozu otrovi, za-
vukao se nevoljnik pod most na vratima od Pila,
gdje ga nagjoše mrtva i odvedoše u mrtvačnicu na
Boninovo.

Pušačima na znanje.
Od 11 do 18 o. m. mogu pušači u Zadru, kod
svih trafika nabaviti, po 25 «Egipatskih» cigareta sa
ceđuljom br. 8. Oni, koji sa ceđuljom br. 7 nješu
bigli cigarete «Princesas» mogu s istom ceđuljom,
dok traje zalaha, dignuti 2 karte duhana.

Kažnjen lopov.
Pišu iz Spljeta, 5. o. m.
Činovnik «Sušido» došao u Spljet da kupi ne-
što hrane. Nabavio 2 vreće krumpira i jednu zelja,
te ih pohranio u nekom skladištu u V. Varošu dok
obavi druge poslove. Kao se povratio našao skladi-
šte otvoreno, a vreće ukrajene. Ali kod izlaza
opazi na podu novčarku, u njoj 240 K kojom je
svotom nesmotreni lopov platio odneseno i dao
dobru napitnicu vlasniku.

«Zadrugar».
Primili smo 2 broj «Zadrugara», glasila Zadrugnog Sa-
veza u Splitu sa slijedećim obilatom i zanimivim sadržajem:
Ivo Antičević: Zadrugni Savez u odnosu sa aprovizacijom pu-
čanstva u Dalmaciji. Napadači nekih novina pred upravom Za-
drugnog Saveza. I. Cvjetković: Praktički rad za narod. Isku-
stvo stečeno u obradjivanju zemlje u ratno doba. — Dr. Ivan
Bulčić: Zadrugarstvo i pučka prosvjeta. — I. C. Vukić: Naj-
preči posao poslije rata. Ko će pobjediti? Prelazno gospos-
darstvo. Za naše ribarstvo nakon rata. — Dr. Josip Bernaldi:
Okupljamo sije. — Dr. Karlo Goga: O povjesti nacionalne
ekonomije. Personalna i hipotekarna verzija. — Dr. Josip
Beroš: Stedimo! Redovita glavna skupština. Revizijski izvje-
štaj u glavnoj skupštini. — V. Belamarić: Reforma gosposdar-
ske pouke u našim pučkim školama. Od uredništva: Gospos-
darski odnosi među Slovencima. Hrvati i Srbima na austrij-
skom jugu. Gosposdari na otoku i organizaciju! Naredba u po-
gledu biljevine. Carska naredba o uvođenju ratnog prireza
na izravne poreze. Gosposdarske prilike u Ukrajini. Razno. «Za-
drugar» izlazi svrhom svakog mjeseca na 24-32 stranice, a jer
skupa s poštarinom zapada samo K 2 na godinu, ne bi smjelo
biti zadrugara koji ga ne bi primao.

Crveni Križ — Croce Rossa.
Per onorare la memoria del def. sig. Pietro
Kreča:
Zoko Giacomo i. r. off. cont. Cor. 2 — Sala
Giuseppe offic. sup. di cancel. Cor. 2.

Prinosi.
Povjerenstvo Javne Dobrotvornosti u Korčuli zahvaljuje
onoj gosposdi koja prigodom smrti prep. opata Doža dr. Tro-
janisa udjelila zavodu na korist siromaha: Primjese Lovro
Depolo kr. 50, Dinko Zoveti kr. 20, Nikola Cviličević pok.
Vicka kr. 20, Frano i Bartul braća Portolan kr. 20, Obitelji Ivk.
Kap. Kapor kr. 6, Juro Sessa kr. 20.

KNJIŽEVNOST
«Zabavnik».
Prošlog mjeseca počeo je pod tim napisom izlaziti u
Zagrebu sedmični list (svakog četvrtka), kojemu je svrha da
tekstom i slikama zabavlja onaj dio publike, koji dođuše ne
pripada literarnim sladokuscima ali živo osjeća potrebu čit-
tanja. Glavna mu je suradnica, čini nam se, gđja Zagorka,
koja je već stekla glas «popularne» spisateljice i koja očito
dobro zna, što godi njenoj publici. Svakako nam je milije, da
se i ovakva laka književnost njeguje narodnim jezikom, no da
publika poneže za sličnom sadržinom, originalnom i prevedenom.
List se naručuje u nakladnom zavodu «Zabavnika», a stoji na
3 mjeseca K 8.50.

Izdanja «Matice Hrvatske».
Izdanja «Matice Hrvatske» za godinu 1917. (III. kolo)
već su doštampana, pa će koncem mjeseca ožujka prestati
razašiljanjem izdanja I. i II. kola u prinosničku cijenu od K 7.50
sa otpremom i poštarinom, a otpočet će razasiljanje knjiga za
godinu 1917. Izdanja I. i II. kola, kao i potpuna izdanja go-
dišta 1907. i 1908. ne će se moći više naručivati ukupno nego
će se odrediti cijena svakoj knjizi iz tih godišta napose. Zato
se mole svi povjerenici, koji se dosada nješu javili, da to čim
prije učine, jer se od 1. travnja ne će više primati prinosnici
za I. i II. kolo. Isto se tako mole svi zakladnici, društva, čit-
taonice i t. d., koji dosada nješu podigli svojih knjiga, da se
izvole bezuvjetno do 1. travnja javiti i označiti točnu adresu,
kamo da im se zaostale knjige spreme. Matice imade još velik
broj izdanja I. i II. kola kao i godišta 1907. i 1908. pa se mogu
do konca ožujka naručiti u dosadašnje cijene za prinosnike
(K 7.50 s otpremom i poštarinom). Iza toga roka povisit će
se cijena knjigama radi sve veće skupocje i silno poraslih tro-
škova oko opreme.
Potanje o izdanjima za godinu 1917., o cijeni kao i danu
razašiljanja javit će se u novinama, a povjerenici će se oba-
vijestiti kao i dosada.

Novo knjige.
Izašla je krasna brošurica od 48 stranica, koja
sadržava «Sat klanjanja posvećen Isusu u presv.
olt. Sakramentu». Ovak je «Sat klanjanja» pretiskan
iz IV.og izdanja knjizice za prvopričesnike «Moj naj-
ljepši dan», ali popravljen u potpunosti te ga se može
obavljati ne samo za vrijeme svečanog klanjanja,
nego i na Veliki četvrtak pred svelim Grobom, i u
svako doba preko godine. Ako se naruči na jedam-
put 100 istisaka, mogu se dobiti za 17 kruna franko,
dakle komad zapada 17 fillira. Manje od 100 komada
nije uputno naručivati. Naručitelji i novac se šalju
unaprijed Upravi Tiskare E. Vitaliani - Zadar. Knji-
žice se inače šalju pouzećem.

Primili smo sa zahvalnošću: Simo Matavulj: Baknja
Fra-Brne. Za štampu priredio i s uvođom popratio (Marko Car.
U Zadru, knjižarnica E. de Schonfeld, 1918. Cijena K 5:50.
Ovo je novo kritično izdanje (latinicom) pripovijesti pok. (Ma-
tavulja, poprčeno vrlo zanimivim biografsko-kritičnim uvo-
dom gosp. (Marka Cara, koji osvijetljuje djelo sa svih strana,
upućujući na njegove literarne krasote.

puno vlasništvo našega zavoda, koji se obvezuje ako prilike
dopuste, u roku od godine dana štampati nagradjena djela. —
Nagrade se isplaćuju 15 dana iza objave rezultata preko Ja-
dranske Banke Beč I. Tegetthofstrasse 7. gdje je iznos za
ovaj najveći današnji danom depozitirani. Jury za ocjenu sa-
stavljaju gospod. komponisti Oskar Neöbal, dr. Gojmir Krek
i Milan Obuljen. Nenagradjena kompozicije ima pravo zavod
da ustupi redakciji naše glazbene oćije, koja ih može štampati
i honorirati po svojoj stopi. One meglutim ostaju vlasni-
štvo autora. Sve note resp. rukopisi šalju se na naslov: Sla-
venski izdavački zavod Beč I. Spiegelgasse 4.
U Beču u siječnju 1918.

Slavenski izdavački zavod.

Promet i trgovina.
Trgovački saobraćaj s Rusijom.
Trgovačka i obrtnička komora u Zadru javlja:
Uslijed raznih okolnosti i zapreka, koje su nastale iz
ratnoga stanja, trgovački saobraćaj, koji će se sada otvoriti
s Rusijom bit će podvrgnut nekim ograničenjima i moći će se
razvijati samo uz pomoć ili posredovanjem centrala u moći će se
postavljati. Zanimane tvrtke mogu se obavijestiti kod svoje
komore o raznim odredbama za uvoz i izvoz.

Zabranjen izvoz i provoz šljivā i suhog voća.
Trgovačka i obrtnička komora javlja:
Ministarskom naredbom od 8 veljače 1918 L. D. Z. br. 54
zabranjena je izvoz i provoz svježih šljivā, pekmeza od šljivā,
suhog voća, oraha i lješnjaka.

RAZLIČITE VIJESTI
Osuda u sarajevskoj aprovizacionoj parnici.
Kako sarajevski listovi javljaju proglašena je
u subotu osuda u aprovizacionoj parnici kojom se
novinstvo dosta pozabavilo. Glavni optuženik, grad-
ski vijećnik Mirko Bradač, osuđen je radi zločina
zloporabe uredovne vlasti i primanja mita u ure-
dovnim poslovima, te radi zločinstva prevare na
3 godine i po teške tamnice, u koju mu se imade
uračunati istražni zatvor od 10 mjeseci. Danilo
Cvitičević osuđen je radi zločinstva zloporabe ure-
dovne vlasti i sukrivnje zločinstva prevare na 2
godine i po teško tamnice, u koju se imade ura-
čunati istražni zatvor od 10 mjeseci. Nadalje su
osuđeni radi sukrivnje zloporabe uredovne vlasti
i prevare te radi pripomoci tim zločincima Mau-
ricio Kohn na 7 mjeseci zatvora, Danilo Vojnović
na 6 mjeseci, Albert Baruch na 5 mjeseci, Mu-
bamed H. Jusufagić na 8 mjeseci i Makso Grajžer
na 6 mjeseci zatvora. — Nu ove se kazne imadu
smatrati pretrpljenima uslijed istražnog zatvora.
Nikola je Cvitičević riješen od optužbe.

Telegrami Uredništva.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEČ, 8. Službeno se javlja:
8. marta 1918.
Nema ništa važno da se javi.
Događica generalnog štaba.

Izvjestaj njemačkog velikog glavnog stana.
BERLIN, 8. Wolff Bureau javlja:
8. marta 1918.
Zapadno bojište:
Za uspješnih izvada zarobilo se na istoku od
Marckena 30 Belgijanaca, na sjevero-istoku od
Festuberta 23 Engleza. Artiljerijska i minkska vatra
oživjela je navečer u pojedinim odsječcima. —
Juršini odjelci odvedoše sobom poslije zagona na
sjeveru od La Neuville (na jugu od Berry-au-Baca)
nekoliko Francuza zarobljenih.
Na lotarincju fronti francuska artiljerija raz-
vila je izmjeđu Selle i Plaine živu djelatnost.
Sa ostalih bojišta ništa novo.
Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Njemačke letjelice u Engleskoj.
BERLIN, 7. na večer. U noći izmjeđu 7. i 8.
o. m. više je letjelica napalo bombama London,
Margate i Sheerness. Opazio se dobar uspjeh.
Sa ostalih bojišta ništa novo.

Previšnje ručno Nadvojvodi
Leopoldovu Salvatoru.
BEČ, 8. «Strefleure Militärbblatt» javlja da je
Cesar izdao ovo ručno pismo:
Dragi rođjače, nadvojvode Leopoldu Salvatoru!
Dok se milostivo odazvime Vašoj dobro obra-
zloženoj molbi, da smijete istupiti s mjesta gene-
ralnog nadzornika artiljerije, srce Mi osjeća potrebu
da Vam izrazim Moje najpotpunije priznanje i Moju
najvrucju zahvalnost za vrlo korisnu službu što ste
maldane jedanaest godina vršili na tom mjestu.
Uvažavajući Vaše odlične zasluge, udjeljujem
Vam Moj Red željezne Krune prvog razreda sa
ratnom dekoracijom i odregijujem da budete
postavljeni u odnose generala na dopustu bez
beriva.
Baden, 5. marča 1918.
Karlo.

Previšnje odlikovanje ministru predsjedniku
vitezu Seidleru.
BEČ, 8. Doznajemo da su ministru predsjed-
niku vitez u Seidleru udjeljeni briljanti k velikom
krstu Reda Sv. Stjepana.

Ljetno doba.
BEČ, 9. «Wiener Zeitung» objavljuje naredbu,
kojom se odregjuje, da ljetno doba počine dana
1 aprila u 2 sata izjutra a svršava dana 29 sep-
tembra u 3 sata izjutra.

Telegrammi della Redazione.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale
austro-ungarico.
VIENNA 8. Si comunica ufficialmente:
8 marzo 1918.
Nulla di speciale da segnalare.
Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale
germanico.
BERLINO, 8. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 5. marzo 1918.
Teatro della guerra occidentale.
Nell'eseguire alcune esplorazioni, coronate
di successo, furono fatti prigionieri ad est di
Marken 30 Belgi e a nord-est di Festubert 23
Inglesi. In singoli settori si ravvivò a sera la lotta
di artiglieria e lanciamine. Riparti d'assalto ripor-
tarono da una punta a nord di La Neuville (a sud
di Berry-au-Bac) un certo numero di Francesi
fatti prigionieri.
Sul fronte lorenese l'artiglieria francese es-
plicò fra la Selle e la Plaine vivace attività.
Dagli altri teatri della guerra nulla di nuovo.
Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.
Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA
Satrveni s nenadnog i naglog gubitka našeg
premilog i nezaboravnog sina i brata
Iva
učenika c. k. nautike
ovijem iz dubine srca zahvaljujemo svim plemi-
nitim osobama u Drnišu, koje na pusti glas, te
nam stignu o njegovoj smrti, pohitiše k nama, da
nas neulješive tješe, a nadalje dobroj obitelji
prijatelja D. r. l. viteza Bučića. Hvala miloj blizini i daljoj
svojoj našoj, koja je nastojala, da nam neizlječivi
udarac blaži. Osobita naša hvala župniku Sestina
kod Zagreba, koji je sproveo do hladnog groba
našeg premilog Iva. Vječita naša hvala m. p. žu-
pniku-dekanu O. A. vitezu Biloniću, koji je, iz
ljubavi prema angioskom našem pokojniku, onako
čulljivo i dirljivo držao sv. obred, za upokojenje
njegove plemenite duše, a takogjer i njegovom
pomoćniku O. L. Zuriću. Naša hvala vječitoj gosposdi
gospodi liječnicima D. r. Ivčeviću, D. r. Botteri i D. r.
Nemioniću, kao i časnim sestrama ljecilista Bre-
stovac, koji su sve sile bili uložili, da nam ga
spase, ali vajmehe, s puta oporavljena, nenadana i
nagla nam ga boljetica pokosi, u sedamnaestoj
godini života. Zahvaljujemo takogjer i onoj dobroj
gospodi u Drnišu i pokrajini, koja se, a da počaste
uspomenu našeg milovanja, novčano sjetiše do-
broćvornih ustanova.
Dobri ih Bog poštedio ovakovih kušnja.
A ti Ivo, nezaboravni sine, molli se Svevi-
šnjemu, da utješi ojagjelog ti brata i pretužne
sestre, koje si toli žarko ljubio.
Moli i za skrsene roditelje, dok se u sjeni
sv. Križa uza te slože, da otud s tobom očekuju
slatko uskrsnuce.
U Drnišu, na 26 veljače 1918.
Neulješivi voditelji
Vinko i Marija Ivančević
Ožalošćeni brat: Ante, sada u vojsci,
sestre: Marija, Anka i Zorana.

Izgubljen
u srijedu večer, 6. l. m. u ulici Tommaseo ili u
Kinematogr. Parigi, Radium, jedan starinski broš,
izragjen u mosajku. Tičući se jedne mile uspomene,
vrucse je osvajava nalaznik da ga preda uraru
gosp. Ledwinki u Širokoj Ulici, gdje će primiti
obilat nagradu, po želji — ili u novcu, ili u hrani.

Smarrito
mercoledì sera, 6 corr. viale Tommaseo o Cine-
matograf. Parigi, Radium, una «broche» antica,
lavorata in mosaico. Trattandosi di un caro ricordo,
la persona che avesse trovato l'oggetto viene
pregata caldamente di consegnarlo all'orologiaio
sig. Ledwinka in Calle larga, dove riceverà una
generosa ricompensa, secondo il proprio desiderio,
o in denaro o in generi alimentari.

Prodaja zemalja
oranica, vinograda i livada u Murvici kod
Zadra.
Za obavijesti obratiti se u Zadru, ulica Stare
Bolnice br. 7, kuća Petranović, I. pod.

— kako neću — razorazen ija i u svakoj
peći mesa oskačuć, uzeo on ljudima, trzajući se, da
im se otme, da raščereći i smrvi svoju zakonitu
družicu Filipu, dokazivati — kad me kuja hoće i da
sa Stvorcem mojim zavadi, a to zato, što gubavo i
mučljivo jaje hoće da bude majka i srcem i ugojinim
dojkama, a nije za drugo, već da ga milju puta od
sebe vrndaljš, jer gnjilo gnjilotinom i zaudara! Kriva
je ova, urekla je ona, da mlijeka nema, a da će se
igda niza se ogledati i uvjeriti, da je, osim krsta,

(Slijedi).

Lista delle obblazioni ricevute pei doni di Natale ai bambini dell'asilo De-Marchi.

Banca Commerciale spatatina Cor. 80 — Drva Dučka Dalm. Banka u Splitu 30 — Jadranska Banka u Splitu 30 — Ljubljanska Banka u Splitu 30 — Austro-ungarica Banca in Spalato 25 — Hrvatska Stediona R.z u Splitu 10 — Elena Bettiza 32 — Sloboda Lana 32 — Dina Laneve Andrich 32 — Dora Karaman 32 — contessa Marianna Davlović 32 — Antonia Ratković 32 — Emma Riboli 32 — Alice Savo 32 — Amalia Voltolini 32 — Malvina Pezzoli 32 — Antonia de Zamagna 20 — fabbrica Gilardi-Bettiza 20 — Giandomenico Illich 10 — Doimo Savo 20 — Luciana Culot 10 — Zamassa 10 — Margherita Illich 10 — Mila Illich 10 — Letizia Marcocchia 10 — Laura de Beden 10

— Emilio Burich 10 — Dina e Carmela de Cindro 10 — Rosina de Grisogono-Savo 10 — Maricci Savo 10 — Luigi Savo 10 — Riccardo Savo 10 — d.r Giuseppe Savo 10 — d.r Ercolano Salvi 10 — Giorgio Laneve 10 — d.r Leonardo Pezzoli 10 — Enrico Pezzoli 10 — Maria Matilde Pezzoli 10 — G. Duplancich 10 — Ivo Brujević 10 — P. A. M. Bonačić 10 — d.r Giuseppe Illich 10 — Cecilia Arbanašić 6 — Matteo Senjanovich 6 — Mijo Buzančić 5 — Arturo Ruzicka 5 — R. Sevegliovich 5 — Giuseppe Milissich 5 — Ifigenia Nikolić 5 — S. Brainovich 5 — G. Pezzi 5 — Jakov Davić 5 — Francesca Tacconi 5 — Maria degli Alberti 5 — Maria ved. Seguić 5 — Olga Illich 5 — Luigia Katalinich Savo 5 — mons. d.n Frane Bulić 5 — L. Jurinović 5 — Jakov Bozić 5 — Giuseppe Ka-

raman 5 — Eugenio Morpurgo 5 — Gregorio Drassel 5 — Girolamo Sevegliovich 5 — Giuseppe Voltolini 5 — Frano Rosić 5 — Angela Karaman 4 — Lina Dressel 3 — Luigia Manger 3 — Anna Maroli 2 — Francesca Farolfi 2 — Boban 2 — Caterina Prezzi 2 — Bortolo Miotto 2 — Gius. Sevegliovich 2 — A. Tocigl 2 — Giulio Dani 2 — G. Vaso 2 — Marić 2 — N. Ratković 2 — Maria Gilardi 2 — Jakov Dandza 2 — Maria Bacotich 1 — Maria Rados 4 — Antonia Capovich 5 — ved. Fantoni 2 — Luigia Rismondo 4 — Luigia Catalinic 5 — Giovanna Jurić 1 — Flora Granich 3 — Regina Paparella 1 — famiglia Hustlak 2 — Luigia Broschi 3 — Maria Chersevanich 2 — Luigia Burich 3 — Anna Zupel 2 — Emma Celigin 4 — Tonci Rismondo 2 — Gasparini 1 — Morpurgo 2 — D. D. 1 — D. D. 1 — D. D. 2.

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 ðkg. - ðok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

OGLAS.

Zemljišno-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije preporuča za potpuno sigurno ulaganje glavnica

4% obveznice IV dalmatinskog pokrajinskog zajma za poljodjelske poboljšice.

izdane usljed zemaljskog zakona od 12. juna god. 1911. br. 27. l. z. z. Sa državnim zakonom od 7. augusta g. 1912. br. 174, d. z. l. priznata je ovim obveznicama *pupilarna sigurnost*.

Zemljišno-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije nugja ove obveznice, dok zaliha traje uz tečaj 96%.

U slučaju izvučenja na sreću ove će se obveznice isplatiti u cijeloj pisanoj vrijednosti.

Dotanke obavijesti daje Zemljišno-Veresijski Zavod Kraljevine Dalmacije zanimanim strankama pismeno kretom pošte.

OD ZEMLJIŠNO-VERESIJSKOG ZAVODA KRALJEVINE DALMACIJE.
U Zadru, dne 13. veljače god. 1918.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%.* *Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.*

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Credito fondiario Austriaco 3%.* Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust. 1858.* Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. *Banca Ipotecaria Ungherese 4%.* Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400.* Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo *Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi.* Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operaz. d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.*

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do dalnjega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 60 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 8. — Cigaretnog papira: «Riz Abadić» l. 60/100 Kr. 14. — II. 100/100 Kr. 12. — «Austria» 100/80 Kr. 5. — «Samum» II. 120/80 Kr. 15. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica za groblje sa i bez fotografije

— za dućane i za urede. —

Disači stroj «Meteor» takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Električna Baterija Kr. 2.— komplet Kr. 4.50.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3:50 Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6^m/_m po kg. Kr. 7, 8, 10, sa gvozdenom žicom 3^m/_m kg. K. 10.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Drag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs, Budapest, Constantinopol, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Drag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs, Budapest, Constantinopol, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

God.

God.

Cijena je Kr. 15.—; samo Na polugodište

N. V.

BEČ, 10. sretno povila BEČ, 10. sarskoj porod buletin: Djeno V... i 45 č. pr. p... Njenom Velič... dobro. Novoro... U 2. s. p. glavnom i pri... Popodne posadnim grad... Da Te Deum... odslužio poljs... nadvojvoda Jos... mnogi general... Cesar je crkvi svečanor

PETROGR... odstupio od mje... poslove.

Ruska vlad... PETROGR... rednom koju je... se državne us... te izdaje nužne... kreće danas p... javnu nastavu... vlade, opskrblje... Službeni o... sutra će poslje... se prenijeti u... da se Trockijs... spoljašnjih pos... dale u vijecu... miru i ratu; up... na njegova pon... Novine jav... slobodu nekada... sandroviću, koj... te otada ga čuv... Nestraš... PETROGR... nestrašice goriv... tramvajski prom

NOV

Don M

Sad ih broj... sedam babica, se... i mračnih majda... narica, rakijašica... zalogaji, a onđ... svoje srce, ne č... govju se kruhu d... naslagati i stord... Samargije i llijir... zamjeriti, što je... ubodenik jeknó... gladna Arnauta u... šuljaju njegove... cijenio, da je J... svakoj će se po... E, da je svegjer... ne odasipati!... Svemu se o... je ona i od Opav... dosjeti. Nema joj... tiješnjih klanaca, u... zakukali životni k... kamo li će odojna... tugje alate, a svo... Sa sebe rastovar... on umiće, ljoska... živi, neka umire, izneseš, da možeš... a najskoli i pogot... tnuti. To je ta ml... a da se ne obraš... — I ova je o... i njezine crne d